

SUCCULENTA

Orgaan van de Nederl. Ver. van Vetplantenverzamelaars.

Secr. G. D. DUURSMA, LEEUWARDEN, Achter de Hoven 114bis

Het Geslacht *Echinopsis*

door F. Voorwinde.

II.

(vervolg van pag. 22).

Wij naderen nu echter tot den tijd waarin een groote verandering der indeeling van de geheele plantenfamilie „*Cactus*” werd voorbereid. Steeds was tot hiertoe zulk een indeeling geschied door geleerden, welke zich in Europa bevonden. Onder hen mochten er al enkelen zijn welke door eigen aanschouwing der planten op hunne groeiplaatsen een gedeelte goed konden beoordeelen, zeer vele soorten waren echter niet anders dan uit zaad gekweekt bekend en dus bleef hun oordeel altijd meer of minder onjuist. Uit was een fout, waarop Schumann telkens weer wees, dus waarvan hij zich volkomen bewust was. Herhaaldelijk drong hij er op aan alles wat van belang was voor een goede indeeling te berichten of op te zenden en als gevolg hiervan ontstond reeds toen te Berlijn een verzameling doode, en goed geconserveerde planten van allerlei soort. Ieder zal wel begrijpen, dat, hoe nuttig zulk een verzameling voor de juiste classificatie is, zij toch niet toereikend mag geacht worden, en een studie ter plaatse oneindig meer nut zou afwerpen.

Zooiets uit te voeren was, afgezien van de reusachtige bezwaren, wgens de daaraan verbonden kosten onuitvoerbaar. Doch wat voor Europa niet kon, bleek voor Amerika zeer wel mogelijk. Daar toch leefden mannen die een groot gedeelte van hun onmetelijk fortuin disponibel stelden voor de wetenschap. Onder hen bekleedde Carnegie weder een eerste plaats. Deze stelde groote sommen beschikbaar voor allerlei onderzoekingen. Ook onze *Cactussen* werden nu door de Amerikaansche geleerden onder handen genomen en zeer vele en groote reizen zijn gedaan ten einde alles te verzamelen wat op deze planten betrekking had. Als gevolg van jarenlange onvermoeide arbeid ontstond nu, saamgesteld door de plantkundigen Britton en Rose, een werk, waarin alle vorige systemen werden omgewerkt en alle planten beschreven naar hun levenswijze en groei op de vindplaatsen. Zij maakten daarbij gebruik van veel wat door vroegere geleerden was bijeengezameld, doch verwierpen ook veel wat sedert jaren voor waar werd aangenomen. In één zin werkten zij juist tegenovergesteld aan Schumann. Laatstgenoemde toch had zich steeds beijverd om de indeeling der planten zoo beknopt mogelijk te doen zijn terwijl eerstgenoemden door het ver-

heffen van vele afdeelingen tot geslachten ons verrijkt hebben met een legio zeer moeielijk uit te spreken namen. Het moge wellicht voor de wetenschap van het hoogste belang zijn en wij twijfelen niet of er zullen zeer grondige redenen voor hunne zienswijze bestaan; voor ons als leeken, brengt het nieuwe systeem een groote verwarring en het is te denken dat er nog wel heel wat jaren zullen voorbijgaan, eer wij genoegzaam met deze namen vertrouwd geraakt zullen zijn !

Ook het geslacht *Echinopsis* zag zich gesplitst in twee nieuwe geslachten, n.l. *Echinopsis* en *Lobivia*. Tot het eerste geslacht worden 28 soorten gerekend terwijl *Lobivia* een 20-tal soorten kreeg. Deze laatste zijn de *Pentlandii* soorten met uitsluiting van *obrepanda*, welke weder bij *Echinopsis* is ingedeeld. Het is bij Britton en Rose niet de vorm der plant, welke als kenmerk wordt aangenomen, doch de bloem, welke beslist.

Tellen wij nu die twee geslachten te zamen, zoo geven zij het respectabel getal van 48 soorten, terwijl Schumann ongeveer 27 soorten bekend waren, waarvan nog 12 soorten bij later onderzoek of tot de *Cerei*, of tot de bastaarden moesten gerekend worden. Wij wezen er reeds op dat de indeeling van Schumann goeddeels berustte op den vorm der planten en het is daarom dan ook dat de twee soorten *Pentlandii* en *cinnabarina* welke hem bekend waren en waarvan de bloem aanmerkelijk afweek van die van de vorige soorten niet door hem in een aparte afdeeling of groep geplaatst werden. Was bij het samenstellen van zijn systeem het aantal bekende soorten geweest als van (20 soorten) hij zou ze gewis wel afgescheiden hebben. Wij missen ook in het systeem van Britton en Rose nog een algemeen bekende en zeer eigenaardige *Echinopsis*, n.l. *Schickendantzii* * welke door hen geschrappt is. Zoo op het eerste gezicht was de indeeling dezer plant bij *Echinopsis* minstens even raadselachtig als die van *cinnabarina* te meer waar Schumann op den vorm afgang. Weber, welke deze plant beschreef, plaatste ze dan ook onder de *Cerei*, waaraan zij veel meer doet denken. Het raadselachtige werd echter opgelost, toen zij door Berger, welke de plant in bloei zag, werd beschreven in 1905. Een afbeelding der plant, geplaatst in die „Monatschrift für Kakteenkunde“, geeft ons echter een plant te aanschouwen welke geheel afwijkt van de gewone voorstelling en daar er niet aan valt te twijfelen dat genoemde kenner de juiste plant voor zich had, te meer daar hij ook wijst op den afwijkenden vorm, is dit geval zeer interessant. Het doet ons één keer te meer zien hoe variabel de *Cactussen* zijn.

Om een goed overzicht te verkrijgen van de indeelingen volgens Schumann en volgens Britton en Rose diene onderstaand lijstje, waarin men tevens kan zien welke planten op heden nog daartoe gerekend worden :

<i>Indeeling volgens Schumann.</i>	<i>Indeeling volgens Britton & Rose</i>
<i>Eps. apiculata</i> (Linke)	
„ <i>Bridgesii</i>	(S.D.) <i>Bridgesii</i> (S.D.)

<i>Eps. leucantha</i> (Gil.), <i>campylacantha</i> (Pfeif) <i>salpingophora</i> (Lem.)	<i>leucantha</i> (Gil.)
„ <i>catamarcensis</i> (Web.)	
„ <i>obrepanda</i> (S.D.) <i>Cristata</i> (S.D.) <i>Misleiji</i> (Lab.)	<i>obrepanda</i> (S.D.)
„ <i>Decaisneana</i> (Walp.)	
„ <i>Ducis Paulii</i> (Forst.)	
„ <i>Eyriesii</i> (Zucc.)	<i>Eyriesii</i> (Zucc.)
„ <i>Forbesii</i> (Dietr.) <i>valida</i> (Monv.)	<i>Forbesii</i> (Dietr.)
„ <i>formosa</i> (Jac.)	<i>formosa</i> (Jac.)
„ <i>formosissima</i> (Lab.)	
„ <i>turbinata</i> (Zuc.) <i>gemmata</i> (Schum.)	<i>turbinata</i> (Zucc.)
„ <i>Huottii</i> (Lab.)	<i>Huottii</i> (Lab.)
„ <i>multiplex</i> (Zucc.)	<i>multiplex</i> (Zucc.)
„ <i>oxijgona</i> (Zucc.)	<i>oxygona</i> (Zucc.)
„ <i>rhodacantha</i> (S.D.)	
„ <i>Schelhasei</i> (Zucc.)	
„ <i>Schickendantzii</i> (Web.)	
„ <i>tricolor</i> (Dietr.)	
„ <i>tuberculata</i> (Niedt.)	
„ <i>tubiflora</i> (Zuc.) <i>Zuccariniana</i> (Pfeif.)	<i>tubiflora</i> (Zucc.)
„ <i>Yacutalana</i> (Web.)	
„ <i>Pentlandii</i> (S.D.)	
„ <i>cinnabarina</i> (Hook.)	
„ <i>albispinosa</i> (Schum.)	<i>albispinosa</i> (Schum.)
„ <i>calochlora</i> (Schum.)	<i>calochlora</i> (Schum.)
„ <i>rhodotricha</i> (Schum.)	<i>rhodotricha</i> (Schum.)
„ <i>Fiebrigii</i> (Gürke.)	<i>Fiebrigii</i> (Gürke)
„ <i>Meijeri</i> (Heise)	<i>Meijeri</i> (Heise)
„ <i>ancistrophora</i> (Speg.)	<i>ancistrophora</i> (Speg.)
„ <i>Baldiana</i> (Speg.)	<i>Baldiana</i> (Speg.)
„ <i>Cachensis</i> (Speg.)	
„ <i>Cordobensis</i> (Speg.)	<i>Cordobensis</i> (Speg.)
„ <i>intricatissima</i> (Speg.)	<i>intricatissima</i> (Speg.)
„ <i>melanopotamica</i> (Speg.)	
„ <i>Minuana</i> (Speg.)	<i>Minuana</i> (Speg.)
„ <i>mirabilis</i> (Speg.)	<i>mirabilis</i> (Speg.)
„ <i>molesta</i> (Speg.)	<i>molesta</i> (Speg.)
„ <i>Saltensis</i> (Speg.)	
„ <i>Silvestrii</i> (Speg.)	<i>Silvesirii</i> (Speg.)
„ <i>Hempeliana</i> (Gürke)	
„ <i>lateritia</i> (Gürke)	
„ <i>mamillosa</i> (Gürke)	<i>mamillosa</i> (Gürke)
„ <i>Tacuarembense</i> (Arech.)	
„ <i>pigmaea</i> (Trees.)	
„ <i>caespitosa</i> (Purp.)	

Volgens Britton en Rose moesten er nog drie soorten, door

* Deze heet bij Br. en R. *Trichocereus*.

Een veld met bloeiende Echinopsissen,
ongeveer 20 jaar geleden op de kwekerij van den heer De Laet
te Contich.

— — — „Hoe zorgeloos, hoe gemakkelijk, hoe schoon, hoe
rijkelijk zij bloeien". (De Laet).

hen gevonden, van een naam voorzien en tot de *Echinopsissen* gerekend worden. Deze planten ontvingen de namen *E. aurea*, *E. Spegazziniana* en *E. Shaferi*, terwijl zij uit de lijst volgens Schumann de volgende zes soorten overbrachten in hun nieuw geslacht *Lobivia*, n.l. *Pentlandii*, *cinnabarina*, *Cachensis*, *Salten-sis*, *lateritia* en *caespitosa*.

Toch is er door Britton en Rose nog aardig gesnoeid op de lijst der planten, zooals zij volgens het systeem van Schumann moest zijn. Niet minder toch dan 15 soorten verdwenen. Daaronder zijn er zooals de *E.sis rhodacantha*, *Schickendantzii* en *melanopotamica* welke een plaats bij de *Cerei* ontvingen, anderen zooals de *E. apiculata*, *catamarcensis* en *Hempeliana* bleken te veel punten van overeenstemming met bestaande soorten te bezitten, zoodat zij als variëteiten moesten beschouwd worden, nog anderen zooals *E. Decaisneana*, *Schelhasei* en *tricolor* waren volgens hen kruisingen tusschen twee bestaande soorten, terwijl van sommige beschreven soorten geen exemplaren meer bekend zijn. Nu is echter de indeeling der planten, zooals deze door Britton en Rose geschied is, nog in geenendeele gemeen goed geworden, zelfs kunnen wij er aan twifelen of dit wel ooit het geval zal zijn, en dus voorloopig hebben wij, als cactusliefhebbers ons nog meer te richten naar de indeeling volgens Schumann; zij het dan ook dat het toch wel zijn goede zijde heeft enig overzicht te hebben over de verschillende systemen. En ook, al zouden wij de indeeling der Amerikanen nog geheel buiten beschouwing laten, bestaat er al verwarring genoeg. Neem maar eens een prijscourant der kweekers en handelaren ter hand, dan ziet gij al direct dat het aantal der daarin aangeboden soorten van het geslacht *Echinopsis* nog aanmerkelijk grooter is dan men vermoedt, ja vele namen staan daar zelfs zonder vermelding van eenigen auteur. Het moge dan ook voor plantkundigen van zeer veel belang zijn te weten welke planten als echte soorten moett aangemerkt worden, voor den liefhebber heeft elke plant zijn waarde en hij zal gewis niet minder zorg besteden aan den bastaard dan aan de echte soort. Onze *Echinopsissen* zijn als plant zeer mooi. Wij spreken natuurlijk niet over de spillig opgegroeide of aan de onderzijde verkurkte exemplaren, doch van planten zooals zij behooren te zijn. Goed gekweekte planten behouden langen tijd hun ronden vorm, doch ook wanneer zij al meer zuilvormig geworden en nog in het bezit van hunne geheele bedoorning zijn, blijven zij steeds een sieraad der verzameling. Zij maken als bollen van ongeveer acht centimeter reeds een aangenamen indruk en de ware liefhebber ziet met vreugde dat deze vorm meestal tot een omvang van veertien centimeter behouden blijft om daarna meer cilindrisch te word n. Zooals de *Echinopsissen* in hun vaderland groeien, zullen wij ze wel bij zeer hooge uitzondering te zien krijgen. Vele soorten worden daar wel tot 1 meter hoog en bestaan dan uit vele planten, welke of kort bijeen staan of één gemeenschappelijken wor-

tel hebben. Krijgen wij nu reeds aan onze planten dikwijls een massa bloemen gelijktijdig, men kan zich er een denkbeeld van vormen, hoe schoon zoo'n plant moet zijn als zij daar uit meerdere stammen bloeit met hare talrijke schoone en groote bloemen. Dit kunnen wij eenigermate beoordeelen naar de foto's. Doch die platen leeren ons tevens nog iets anders. Zij brengen ons eenigszins aan het verstand, hoe wij onze planten het best kunnen kweken, want wij zien daarop dat *Echinopsis* meest wordt aangetroffen aan den zoom der bosschen of onder beschuttend struikgewas. 't Is een plant die bij voorkeur op lager gelegen plaatsen groeit en gaarne eenige beschutting tegen de brandende zonnestrallen heeft. Nu kunnen wij daar wel één en ander uit afleiden voor onze teelt. In de eerste plaats toch blijkt hieruit, dat onze planten van een voedzamen humusrijken grond houden en dus zeer gemakkelijk te kweken zijn. Is de grond te schraal dan zal men nimmer de goede vorm zien optreden, daar de planten zich dan niet voldoende ontwikkelen. In de tweede plaats hebben wij een aanwijzing omtrent de standplaats. Een licht beschutte standplaats is hun 't aangenaamst en daar komen ook de bloemen het best uit. Zoo'n plaatsje met een goed doorlatende niet te schrale grond zijn dus de voorwaarden voor flinken groei en bloei. Gewis die eischen zijn wel in te willigen en daarom is het kweken van *Echinopsis* zelfs voor eerstbeginnenden een niet te moeilijke taak.

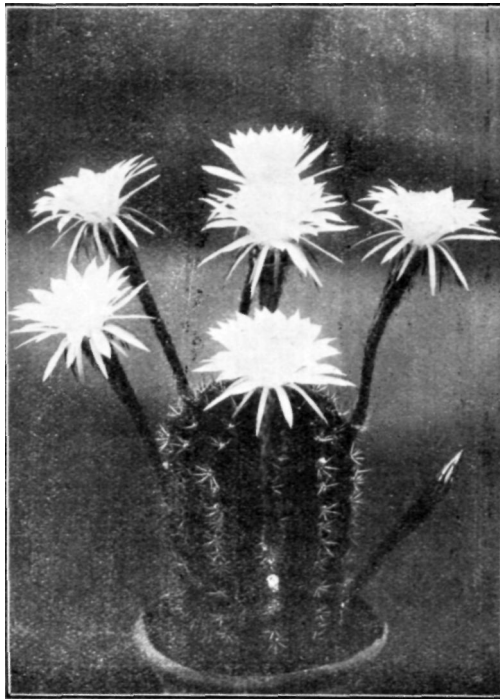
Ook de winterbehandeling dezer planten gaat niet met veel moeite gepaard. Kan men ze een plaatsje geven waar de temperatuur schommelt tusschen 45° en 55° Far. dan zijn ze daarmede tevreden. Water behoeven zij, evenals de overige bolcactusen slechts zeer weinig, juist genoeg om te voorkomen dat de wortels geheel door droogte afsterven.

Komt het voorjaar in 't land, dan zullen zij door de meer frische kleur van het topgedeelte zelf wel vertellen dat zij meer vocht behoeven, doch dan is het zaak dit met beleid te doen, daar te veel ineens voor hen zeer schadelijk is. Dit is de moeilijkste tijd voor de liefhebbers. Bespeurt men nieuw ontluikend leven dan is men veelal geneigd dit door bijzondere verzorging aan te wakkeren. Men weet, licht, zonneschijn en water zijn zeer voorname factoren voor het gedijen der planten en in geven van het één, zoowel als van het andere, is juist groote behoedzaamheid geboden. Zoowel aan zonneschijn als aan meer vocht moet de plant wennen en wie daarmede overhaast te werk gaat ziet vaak zijn moeite met ondank beloond, want de zon bezorgt spoedig brandvlekken, zoo al niet erger; terwijl te veel water de plant spoedig doet afsterven. Op dit laatste kunnen wij niet genoeg wijzen, 't is iets wat meestal te laat gezien wordt en als men het bespeurt aan de donkerder kleur welke de plant meestal aan de onderzijde vertoont is alle hulp gewoonlijk reeds te laat, daar het kwaad inwendig reeds veel verder voortgewoekerd is. Is de plant aan zonneschijn en meer vocht gewend, dan behoeven wij

zoo angstvallig niet meer te zijn ; in den zomer kunnen zij aardig wat water verdragen. Het is een liefhebberij te zien hoe zij zich ontwikkelen, en met belangstelling worden de doornbundels in 't oog gehouden. Hier en daar ziet men de areolen veranderen en wordt het vilt als 't ware dikker. Ze zwellen en nu is het de vraag; een spruit of een knop? Wordt het een spruit, een jonge plant, dan blijft zij groen en vertoonen zich spoedig nieuwe doornen ; wordt het een bloem dan blijft het voorloopig een haarachtige donkere massa, als 't ware boven de doornbundel gelegd. Weken lang kan ze daar zitten, al naar 't weder is, doch is er eenmaal schot in gekomen, dan gaat het vrij snel. Men kan dan met den dag zien dat de bloemsteel langer en dikker wordt, om ons op een goeden avond te verrassen met een der schoonste voortbrengselen der natuur, een wonderschoon gevormde, meestal witte, doch soms ook roseroode bloem.

Zijn de planten groot en sterk genoeg dan herhaalt zich deze historie in den loop der zomer verscheidene malen en toch staat men altoos opnieuw voor dit wonder stil. Zoo'n stijve bol en zoo'n wonderschoone bloem!

Cristata vormen komen bij *Echinopsis* niet bijzonder veel voor.

Een variëteit van Echinopsis turbinata. (Foto De Laet).
Heel sporadisch wordt daarvan gewag gemaakt en dan is het

meest *Echinopsis multiplex* welke deze eigenschap vertoont. Herhaaldelijk heeft men gepoogd deze vormen kunstmatig in 't leven te roepen door verwonding van het topgedeelte der plant. Ja men ging zoover de planten op alle mogelijke wijzen in te snijden en te verwonden, doch bijna altoos was de uitkomst negatief. De snijvlakken werden hard, zij gingen verder van elkaar en een groot aantal nieuwe spruiten kwam dan vaak te voorschijn, doch van eenige cristata vormen was bijna nimmer iets te bespeuren. Wel komt het bij verwonding van den top der plant meermalen voor dat men als 't ware twee of drie planten op één wortel kweekt daar dan elk gedeelte als aparte plant verder groeit en als die verwonding bij jonge planten plaats heeft is dit verschijnsel het meest bedriegelijk. Bij ouder worden der plant verdwijnt het oorspronkelijke geheel en voor ons oog is 't alsof twee planten van jongs af uit één bron zijn ontsproten.

Onder de liefhebbers van cactusplanten worden er gevonden die voor zulke vormen een bijzondere voorliefde gevoelen en zij zullen dus bij *Echinopsis* wel niet veel van hunne gading vinden, doch het meerendeel der verzamelaars is het te doen om flinke, regelmatig gegroeide planten, welke bij goede behandeling de moeite beloonen met fraaie bloemen en voor hun is dit cactus geslacht juist van zeer groot belang, daar het slechts een geringe kans op teleurstelling en een groote op welslagen schenkt.

Wij willen nu trachten van de voornaamste soorten *Echinopsis* een korte beschrijving te geven, doch moeten voorop stellen dat deze geenszins volledig zal zijn, daar vele soorten, vooral die door Spegazzini, of door Britton en Rose werden beschreven nog ten eenenmale bij ons onbekend zijn.

Echinopsis turbinata Zucc. Een van de langst bekende soorten welke in het systeem van Britton en Rose behouden bleef, waardoor dus blijkbaar is uitgemaakt dat zij tot de echte moet gerekend worden. Niet altoos is dit het geval geweest, want Förster meende in haar een zaadvarieteit van *E. Eyriesii* te zien. De plant is reeds op betrekkelijk jeugdigen leeftijd bolvormig, daar de top sterker in omvang toeneemt. Zij heeft 13—15 ribben, waarop de doornbundels ongeveer 2 cM. uit elkaar geplaatst zijn. Deze doornbundels zijn aan den voet omgeven door wit vilt en steken iets boven den rug der ribben uit. Van de doornen verschijnen eerst de middelste, een zestal, welke slechts tot 5 mM. lang en kegelvormig zijn, terwijl later ongeveer 10 dunne randdoorns verschijnen, ongelijk van lengte en van hoornachtige kleur.

De bloem is zuiver wit en riekt, vooral kort na het opengaan, dat altoos des avonds geschiedt, naar jasmijn. Ze is ongeveer 10 cM. in doorsnede terwijl de bloem met bloembuis pl.m. 20 cM. lang is. Als bijzonderheid aan deze plant valt op te merken, dat zij spoedig een gedraaide gestalte aanneemt, welke bij het ouder worden sterker wordt.

Eps. gemmata werd wegens kleine verschillen door Schumann als aparte soort beschouwd, doch heeft veel overeenkomst met *Eps. turbinata* en werd reeds lang als synoniem met deze soort beschouwd. Haar vaderland is Uruguay, terwijl zij ook in nabijgelegene provincie Entre Rios (Brazilië), al is het dan ook zelden voorkomen.

Bloemen der *Cereus grandiflorus* open in daglicht

„Sieh die „Königin der Nacht“.
Welch Aroma, welche Pracht!
Doch wie schon ihr Name sagt,
Sie nur nachts zu blühen wagt.
Niemand hätte je gedacht,
Dass sie es mal anders macht...“

Mon. f. Kakt. kunde 1918, pag. 132.

De *Cereus grandiflorus* is niet geheel en al een „bloem der nacht“, zooals tot nu toe gewoonlijk gedacht werd.

De jaarlijksche tentoonstelling van wetenschappelijk werk in Carnegie Instituut te Washington D. C. bevatte o.m. twee fotografieën van deze wondermooie bloemen, genomen terwijl ze door, alleen bij daglichtvliegende, bijen bezocht werden.

Dr. D. T. Mac. Dougal van het Carnegie Instituut verklaart, dat de bloem zich niet sluit bij de eerste teekenen van den ochtendstond, doch eenigen tijd open blijft, hierdoor de bijen gelegenheid gevende één of twee uren bij vroeg daglicht te kunnen werken, zoodat het belangrijke bestuivingsproces niet geheel afhankelijk is van nachtvlinders.

A. F. KAMSTRA.

(Uit de „New York Sun“, 17 Febr. 1926).

Korte wenken voor beginners.

1. ZAAIEN.

De tijd om te zaaien is weer daar en velen hebben reeds het verlanglijstje bijeengezocht uit de catalogi, die ons van verschillende zijden werden aangeboden. Zelf gaven we het voorbeeld door bij onze gratis-stekken voor beginners ook zoo nu en dan een pakje zaden in te sluiten, wanneer de voorraad stekken, waarover we op dat oogenblik te beschikken hadden, niet zoo groot meer was. Nu begaan velen helaas bij hun eerste proefnemingen in deze richting de fout, dat zij, afgaande op de fraaie afbeeldingen met de prachtigste bloemen, zich een uitvoerig sortiment bestellen, van alles een beetje, maar heel veel soorten en liefst ook heel wat duurdere daarbij. Deze danken hun kostbaarheid natuurlijk aan het feit, dat ze zich heel lastig uit zaad laten cultiveren, want wat vlug groeit, is ook billijk te koop. Zoo zijn ons voorbeelden bekend, dat een pas beginnend liefhebber *Melocactus*, *Leuchtenbergia* en een aantal zeer zeldzame *Mimicy-Mesems* uitzaaide en toen dit, wat te voorzien was, mislukte, ons mededeelde: „Zaaien is toch niets gedaan hoor“. Begin dus met wat goedkoope soorten, desnoods gemengd zaad, maar dan afzonderlijk *Cereus*, *Opuntia*, *Mamillaria* etc. Men ziet dan

dan tevens de karakteristieke verschillen reeds bij de kiemplantjes. En neem vooral wat zaad van de overige succulenten er bij, zooals Agaven, Aloë's, Echeveria's. Ook een paar schoonbloeiende Mesems, die geven reeds gauw veel voldoening en men behoeft niet zoo lang op bloemen te wachten.

Hoe men dat zaadgoed behandelen moet, kan men in de bekende handboekjes uitvoerig beschreven vinden en anders geven de oude jaargangen van Succulenta, die men in elk geval in onze bibliotheek aantreft, voldoende inlichting om de kans op succes te waarborgen.

v. D. H.

* * *

In verband met het bovenstaande maken wij hierbij gaarne melding van hetgeen de heer J. Philippo te Haarlem ons d.d. 10 dezer schreef over zijn succes met het zaaien:

Ik heb 14 dagen geleden gezaaid en ben weer best tevreden.

Ziehier het resultaat der eerste 14 dagen:

± 25 zaden *Etus. muricatus* 25 planten opgek. (Dit is eigen zaad).

10	„	<i>Mam. camptotricha</i>	10	„	„	
10	„	<i>Etus. heterocliromus</i>	1	„	„	
10	„	<i>Mes. opticum</i>	0	„	„	(Dit is gekr. zaad).
10	„	<i>Etus. Gibbosus</i>	0	„	„	
10	„	<i>Mam. Schelhasei</i>	7	„	„	
10	„	„ <i>radiosa</i>	8	„	„	
10	„	„ <i>perbella</i>	10	„	„	
10	„	„ <i>elegans</i>	3	„	„	
5	„	<i>Astr. Capri-</i>				
		<i>corne senilis</i>	5	„	„	
10	„	<i>Mam. Mölleri</i>	0			
10	„	„ <i>candida</i>	3	„	„	
10	„	<i>Etus. Sellowii</i>	0	„	„	
10	„	„ <i>horizonthalon</i>	0	„	„	
10	„	„ <i>saltiensis</i>	2	„	„	
10	„	„ <i>ebenacanthus</i>	3	„	„	
15	„	„ <i>Ottonis</i>	8	„	„	(Dit is eigen zaad).
7	„	„ <i>Mammulosus</i>	0	„	„	

Enkele soorten zijn zelf gewonnen zaden, de andere zijn van Haage Jr. Het zaad van *Mes. opticum* is uit Z.-Afrika. Op het oogenblik dus een kleine 50 pCt. opgekomen. Er komen er natuurlijk nog heel wat bij. Vooral met *Astrophytum* soorten ben ik steeds gelukkig. In 1924 van de 10 zaden 9 planten, welke thans reeds flink groot zijn. In 1925 had ik 2 zaden *Asteria* 1 plant, 2 zaden *Asteria hybr.* 1 plant en thans van de 5 zaden *Astrophytum capricorne senile* 5 planten. Ze zijn thans reeds ter grootte van een erw. Dit zijn mijn liefste planten evenals de aardige *Mesembr.*

Ik had dit jaar ook een zelfgewonnen zaadbal van *Phyllocactus Aurora*. Hier zaten een 1400 zaden in. Eenige zaden hiervan gezaaid zijn nog niet opgekomen, doch 't vorig jaar kiemden ze ook eerst na 28 dagen, dus 't zal nog wel komen.

Zaaien vind ik een leuke liefhebberij. Van 1925 heb ik eenige zaailingen van *Mam. Parkinsoni*. Van de 12 zaden had ik 12 planten, doch de muizen haalden een aantal zaailingen weg. De overgeblevene zijn thans echter zoo mooi en zoo leuk bedoorn met witte doortjes, dat men er telkens weer naar moet kijken.

Mijn vrouws kweekelingen.

'n Mensch moet nooit meepraten over dingen waar hij geen verstand van heeft, dat is een van mijn vaste principes.

Op het gebied van succulenten in het algemeen of van cacteeën in het bijzonder mis ik elke wetenschappelijke onderlaag; aan systemen heb ik rein maling; de keus tusschen Schumann of Britton and Rose kost mij geen minuut van mijn nachtrust; op de etiketjes bij mijn planten staan de namen, die de importeur, verkooper of schenker mij opgaf: *Echinocactus of Anliationiam*, *Zygocactus of Epiphyllum* 't is mij om 't even. „En toch”, hoor ik zeggen, „zet ge uw vaste principe op stal en gaat ge over cactussen schrijven, erger nog, laat ge het drukken?”

Ja, *toch!* En dat wel om twee redenen.

De eerste daarvan is, dat mijn vrouw het mij opdroeg. Want ik ben een gehoorzaam echtgenoot. Ben ik juist ingelicht, dan komt dit méér voor.

De tweede reden — en nu scherts daargelaten — is, dat schrijver dezes, aanvankelijk tegenover de gedoomde kweekelingen van zijn echtvriendin „gematigd onverschillig” staande, zijn lauwheid heeft zien rijzen tot warme belangstelling. Als de meesten, die de succulenten slechts kennen van hooren zeggen, hield ik ze voor eenigszins zonderlinge, doch in elk geval vrij saai kostgangers, die per jaar zoowat een centimeter groeiden en het daarbij lieten. Dat mijn vrouw de stuk of wat planten in haar kamerkasje koesterde vond ik een onschuldige liefhebberij, die ik haar gaarne gunde. Maar bij nader inzien kwam ik toch tot de ervaring, dat haar kweekelingen voor die goede zorgen dankbaar waren en dat er vooral onder de vetplantjes heel aardige bloeiertjes waren. En niet groeien? Wel, er waren cereeën bij, die in één zomer 15 centimeter de hoogte in gingen, *opuntia's* die vier, zes „schijven” ontwikkelden en al spoedig het hoofd tegen het plafond van het kasje stootten. En wat bleken ze, bij goed beschouwen, een groote decoratieve waarde te bezitten! Wat is, gezweven van de rijkbedoornde cacteeën, zoo'n eenvoudig rosetje van *Sempervivum arachnoïdeum* een juweeltje. Wat is het „vervellen” van zoo'n *Mesem pseudotruncatellum* een wonder, dat je dagen en weken boeit.

Het kamerkasje werd te klein: de logés groeiden en namen toe in aantal. Ik geef het iemand te doen, eens in de kassen van een succulentenkweker te neuzen en dan zonder aankoop weg te gaan. Mijn vrouw tenminste kon het *niet* en, eerlijk gezegd, ik stijfde haar wat in 't kwade.

Zoodoende kwam er een grootere kamerkas, waarin plaats voor een vijftig, zestig planten. Maar de logés groeiden als kool, af

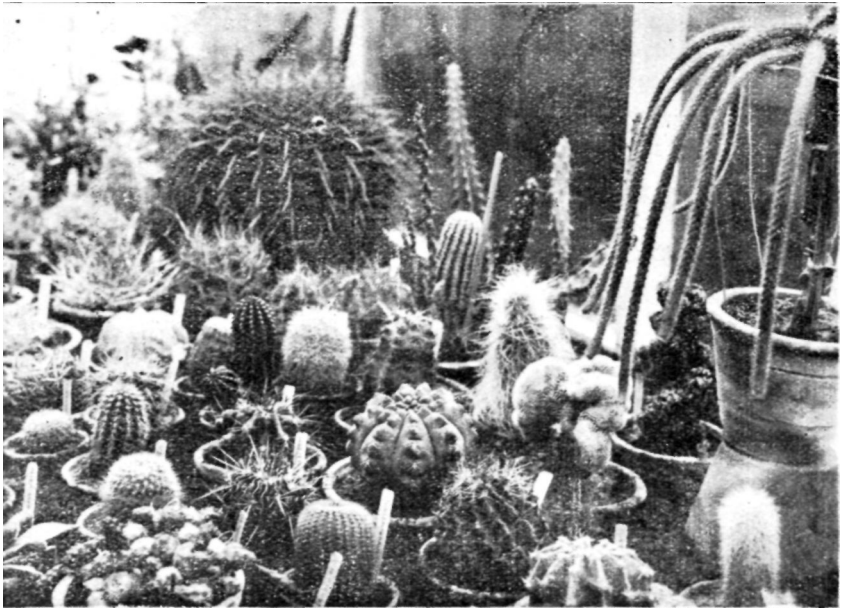
en toe schaften we ons een „paradestuk", een mooie import, een willige bloeier, een curieus exemplaar aan, en ook het tweede hotel werd te bekrompen.

„Wat nu?" vroegen we, als bij een ministerieele crisis de kranten. Een tweede kamerkas er bij? 't gaf te veel rompslomp in de kamer. Uitgegroeide planten insnijden? 't ware vandalisme. Niets meer bijkopen? Ook niet als ge die welgevulde catalogi van de Laet of van Haage ontving of als ge een bezoek bracht aan de kwekerij hier in den Haag van dien geschikten Jansen, die zoo van zijn planten houdt? 't Ging niet, zie hier voren!

Toen hebben we in de bus geblazen en in onzen gunstig gelegen tuin een broeikasje van pl.m. 4½ M. laten zetten, dat, al is het op vrij primitieve wijze, ook 's winters te verwarmen is. Dit was nu een bijna ideaal verblijf voor mijn vrouws kostgangers. Ze zwollen, glommen en wortelden dat het een lieve lust was. En bloeien... neen, 't was een ware pracht.

Dat broeikasje is voor ons een bron van groot genoeg geworden en gebleven. Het aantal kweekelingen bedraagt op het oogenblik een ruime tweehonderd. 's Morgens is al haast het eerste werk, eens te gaan kijken hoe de planten het maken. Zie je dan in December zoo'n *Epiphyllum* rijk in bloem staan, ontdek je, te gelijk met de crocussen buiten, de eerste knoppen aan *Etus minusculus*, *Etus Haselbergii* of *Etus tetraxiphus*, wel dat is een haast prikkelend plezier.

En meent ge dat de niet-bloeiers niet interessant zijn? Niets minder waar. „Een roos", zegt mijn vrouw, „is prachtig in bloei,

maar voor de struik voelt ge tien van de twaalf maanden weinig. Die grillige succulenten met haar prachtige bedoorning, of beharing, haar curieuzen habitus, ze houden het gansche jaar door je aandacht gevangen".

Zoowaar, zóó is het! Wat is het jammer, dat maar zoo betrekkelijk weinigen dat weten.

„Schrijf het op", oppert mijn alter ego, „en vraag of er in Succulenta een plaatsje voor is, dan draag je een steentje bij om het meer bekend te maken".

Aan welke dienstorder ik met het bovenstaande voldeed, werkelijk niet tegen mijn zin. Een kiekje uit onze kas gaat hierbij. Zijn er belangstellenden, die de origineelen willen zien, mijn vrouw zal daartoe gaarne gelegenheid geven.

's-Gravenhage, 10 Maart 1925.

ED. BECHT.

Boekbespreking.

DR. W. VON ROEDER. Der Kakteenzuchter, Grundsätze und Ziele neuzeitlicher Kakteenpflege nebst Anhang zur Pflege einiger anderer beliebter Sukkulente. Mit 32 Tafeln und 26 Abbildungen im Text. 2e auflage. Francksche Verlagsbuchhandlung, Stuttgart (1925).

Alweer een nieuw boekje over onze „Gedoornde Vrienden", dat zich in een smaakvol bandje bij ons aandient. Bij onze Oostelijke Cactuscollega's gaat de liefde tot „die stacheligen Gesellen Floras" zich na een tijdperk van zorg en druk weer hoopvol uiten.

Is het boek van Schelle, dat wij in ons vorig nummer bespraken, meer een populair-wetenschappelijk handboek, doordat het een beschrijving van de meest bekende cactussoorten geeft, dit boekje van von Roeder is meer een populaire handleiding voor het kweken der Vetplanten. Men bemerkt het, hier is een practicus aan het woord. Op dezelfde wijze als W. O. Rother in zijn bekende „Leitfaden", maar toch nog bevattelijker. De hoofdstukken : „Die Belichtungsanforderungen", „Das Erdreich", „Die Pflanzen", „Die Aufstellung", „Die Winterpflege", „Die Vermehrungsarten" en „Abwehrmassnahmen gegen Krankheiten und Schädlinge" geven op duidelijke, breedvoerige wijze antwoord op talloze vragen welke de beginneling en ook meer ervaren liefhebbers zich bijna eiken dag gesteld zien,

Behalve de 26 tusschen de tekst geplaatste afbeeldingen bevat het 102 bladzijden druks tellende boekje nog 32 op kunstdrukpapier uitgevoerde, meest alle door den schrijver zelf genomen prachtfoto's.

Wij wenschen dit werkje, ook in ons land, veel succes toe. Men kan er veel uit leeren, terwijl de prijs (ingen. R.M. 1.50, gebonden R.M. 2.40) niet hoog is. G. D. D.

Prijscouranten.

Catalogue general, Fr. de Laet, Contich. Als een vriendelijke lentebode ontvingen wij bovengenoemden catalogus, die, als al-

tijd rijk gesorteerd is. De cultures van den heer de Laet werden in vorige jaargangen meermalen breedvoerig besproken en menigeen onzer leden zal deze grootste Vetplantenkwekerij der wereld, welke thans 19 lange kassen en 158 broeibakken omvat, wel eens bewonderd hebben. En voor hen zal het geen twijfel overlaten, of alles, wat in dezen prijscourant aangeboden wordt, is in groote hoeveelheden van kern gezonde exemplaren voorradig.

Behalve den gewonen prijscourant stelt de heer de Laet tegen inzending van 10 Belg. francs of 1.25 gulden een rijk geïllustreerden luxe catalogus beschikbaar. Deze bevat 68 prachtige meerendeels nieuwe foto's waarvan pag. 2 (kas no. 9 gevuld met bloeiende importplanten), pag. 4 en 5 (kiekjes uit de groote winterbewaarkas no. 11) pag. 7 (gezicht in kas no. 7 met o.a. 5000 entstammetjes *Cereus Spachianus*), pag. 9, 12, 15 (foto's van de als een sprookjesachtig vetplantenlandschap aangelegden groote tentoonstellingskas), pag. 17 en 18 (hoe de kisten met importplanten aankomen) en pag. 24 (twee foto's van de kwekerij in vogelvlucht) wel het meest interessant zijn. (Zie ook de bijlage in dit nummer).

Catalogus van de Kwekerij „Alpina” te Wassenaar. Hoewel het onze gewoonte niet is in „Succulenta” van de prijscouranten onzer vaste plantenkweekers melding te maken, toch willen wij daarop voor ditmaal een uitzondering maken. In de eerste plaats, omdat het ons bekend is, dat velen onzer leden er rotstuintjes op nahouden. Nu, liefhebbers van alle mogelijke soorten rotsplanten kunnen hier te kust en te keur gaan. In de tweede plaats vestigen wij gaarne de aandacht op deze prijscourant, omdat daarin ook vele winterharde succulenten worden aangeboden, o.a. een viertal *Opuntia* soorten (*Op. camanichica*, *Op. fragilis*, *Op. brachyarthra* en *Op. Rafinesquei*) een 20 tal *Sempervivums* en een 30 tal *Sedums*.

Wij hebben een paar malen een kleine zending planten van deze kwekerij gehad; wij kregen mooie zware pollen en zij waren niet duur, zoodat wij „Alpina” met vol vertrouwen durven aanbevelen.

G. D. D.

Friedr. Haage junior, Erfurt zond ons eveneens zijn catalogus 1926. Deze is evenals het vorig jaar aan de eene zijde met de nomenclatuur van Schumann, aan de andere zijde met die van Britton en Rose voorzien, aldus een waardevol document wat de naamgeving onzer planten betreft. Ook hierin treffen we heel wat nieuwe opnamen aan, vooral betrekking hebbende op de importzendingen dezer firma. Het ligt niet op onzen weg bepaalde firma's aan te bevelen, maar zeer zeker zullen onze leden ook hierin iets vinden dat van hun gading is en voor ieders beurs bereikbaar.

F. Südensmann Lindau-Bodensee (Bayern) Botan. Alpengarten.

Deze catalogus is in zoover voor ons van belang, dat er een aantal mooie rotsplanten in voorkomen. Voor hen, die over een tuin beschikken en hierin een aantal winterharde succulenten wil-

len kweeken, wijzen we op de *Opuntia's*, die deze firma aanbiedt, maar vooral op de schitterende collectie *Saxifraga's*, zoo uitgebreid als we ze nog nergens zagen aangekondigd. Verder een groot aantal *Sedums* en een eveneens uitgelezen aantal *Sempevivums*. Voor soortechtheid wordt ingestaan. v. D. H.

NIEUWE LEDEN.	Mededeelingen.	
J. Amsterdam	Amsterdam	Veeteeltstr. 55 boven
Mej. Brekelmans	St. Michielsgestel	Huize „Zegenwerp
C. v. Kerzen	Rotterdam	Willebrordusstr. 100
Henri Staller	Amsterdam	Amstel 105
Mej. M. E. Langereis	Zeist	Fransen v.d. Puttelaan 14
G. D. Verweij	Borculo	Notaris
A. Veenhof	Amsterdam	Jacob Catskade 49
J. v. Daalen	's-Gravenhage	Laan Copes 59
J. G. Fukkink	Utrecht	v. Lennepstr. 89
G. C. Feuth	Rotterdam	Snellemanstr. 50 B
J. Matteren	Arnhem	v. Law. v. Pabststr. 207.
Mevr. Stibbe	Meppel	Zuideinde.
Mevr. H. C. v. Vessem—Meyer	Zaamslag	Postkantoor.
Mevr. E. C. Asel	Rotterdam	Voorschoterlaan 17.

Rectificatie Ledenlijst. Het blijkt, dat Mevr. J. v. d. Zande te Gorinchem bij vergissing als lid geboekt werd, wat niet haar bedoeling is, zoodat dit adres moet vervallen.

Inplaats van K. Bourgonje, Blaricumplein, Blerick, leze men : *W. Bourgonje, Blariacumplein*, terwijl het adres van G. Flagel niet is Beukenweg 11, doch *Beukelsweg 10, Rotterdam*. Voor G. de Groot leze men *J. de Groot, Giessendam*.

Algemeene Ledenvergadering. Eerst was het onze bedoeling geweest omstreeks half April de leden in algemeene vergadering bijeen te roepen. Daar er heel wat arbeid aan vooraf dient te gaan, en er inzake de verschillende punten van behandeling nog geen eenstemmigheid is bereikt, moet de vergadering voorloopig worden uitgesteld. Ook blijkt er onder de leden niet veel animo voor te bestaan, althans slechts een drietal lieten op ons verzoek in het Januari-nummer iets van zich hooren. G. D. D.

Uit de afdelingen.

Kring Rotterdam en Omstreken.

Onder groote belangstelling had Zaterdag 6 Maart des avonds ten 7.30 uur, in het onthouderstehuis aan de Oppert 149, de eerste bijeenkomst plaats.

Nadat de heer J. M. Noble de vergadering geopend en het doel dezer bijeenkomst besproken had, werd overgegaan tot het inschrijven van leden. Na telling bleek dat 23 Dames en Heeren waren toegetreden als lid der Kring. Daarna werden eenige plannen te berde gebracht en het bestuur gekozen. Benoemd werden de heeren J. M. Noble, voorz., P. Peels, secr., en P. de Kok, penningm. Deze heeren stelden zich direct beschikbaar.

De contributie werd evenals elders bepaald op f 1.— per per-

soon per jaar. Ook de grenzen, waarbinnen onze kring geplaatst is, waren spoedig vastgelegd. De plantenbeurs werkte reeds aardig, en er werd druk gebruik van gemaakt. Daardoor zien wij, dat in deze ook de liefhebberij groot is. Vreugde verwekte het onder de leden, de toezegging gedaan door den heer v. d. Houten, dat hij ons spoedig van een lezing zal doen genieten.

Na eenige discussie werd besloten dat de eerstvolgende vergadering zal plaats hebben op Zaterdag 27 Maart, des avonds ten 7.30 uur, in bovengenoemde zaal, waarde voorzitter den heer J. M. Noble een inleiding zal houden over het onderwerp „aarde”.

Ook dan verwachten wij, dat de opkomst groot zal zijn, en de leden tevens hun introduce's zullen mede brengen.

De plantenbeurs zal voor dien avond rijk voorzien zijn, tevens zullen op dit gebied eenige nieuwe regelingen plaats hebben.

P. PEELS, Secr.

Kring 's-Gravenhage en Omstreken.

MALTA-KLEI, UND KEIN ENDE.

Malta-klei is „het” onderwerp van den dag, tientallen jaren hebben de oude verzamelaars het zonder gedaan doch de rapporten er over zijn zoo buitengewoon gunstig dat er een ware wedloop om de „roode aarde” ontstaan is, daar ieder er gaarne zelve eens de proef mede wil nemen.

En nu verkeert de Kring 's-Gravenhage in het gelukkige geval dat een der leden de beschikking heeft over een flink kwantum en dat gratis, *onder de leden van dien Kring*, wil distribueeren!

Ter gelegenheid volgende vergadering zal meedeeld worden waar en wanneer ieder zijn aandeel kan bekomen.

J. J. VERBEEK WOLTHUYS.

N. B. Malta-klei is niets anders dan het ook in Zuid-Limburg voorkomende loss' (Limburgsche klei), waarvan wij eenige jaren geleden door bemiddeling van een onzer aldaar wonende leden eens een postpakket ontvingen. Inderdaad is het een ideale Cactus-aarde, wat niet te verwonderen valt als bedenkt, dat op vele groeiplaatsen der cactussen in Mexico deze aarde ook aangetroffen wordt.

G.

D. D.

Kring 's-Gravenhage en Omstreken.

Vergadering op 17 April a. s. des avonds 8 uur, bovenzaal Café Restaurant „la Reserve” Korte Poten 3 (b. h. Plein).

1. Opening.
2. Voorlezing notulen vorige vergadering.
3. De algemeene vergadering te Utrecht op Hemelvaartsdag 13 Mei a. s. (? ? Red.) *)
4. Rondvraag.
5. Sluiting.
6. Succulentenbeurs.

*) Vergaderingsplannen voorloopig uitgesteld.

G. D. D.

Kring Utrecht en Omstreken.

Onder dank mocht ik weer eenige nieuwe leden inschrijven. Voor de goede orde deel ik echter mede, dat alleen zij als lid worden ingeschreven, die de contributie over het loopende jaar 1926 inzonden. Zij, die zich dus opgaven als lid en hunne contributie nog niet betaalden, gelieven dit alsnog te doen. Over het kleine bedrag (f 1.— per jaar) kan niet worden beschikt. De leden kunnen dit bedrag billijk overmaken, door dit te storten op mijn Girorekening no. 42052. Zij die lid wenschen te worden, behoeven hiervan slechts mededeeling te doen op het strookje van het postcheque- of Giroformulier. De leden, woonachtig te Abcoude, Amersfoort, Bussum, Culemborg, Groenekan, Hilversum, Holl. Rading, Laren en Rhenen worden in het bijzonder attent gemaakt op de kring „Utrecht en Omstreken”.

De penningmeester,

F. TE WINKEL,

Joh. Seb. Bachstr. 33, Utrecht. (oog in al)